

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Commissie verzoekschriften

2011/2069(INI)

13.7.2012

ADVIES

van de Commissie verzoekschriften

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

over de situatie van de grondrechten in de Europese Unie (2010-2011)
(2011/2069(INI))

Rapporteur voor advies: Adina-Ioana Vălean

PA_NonLeg

SUGGESTIES

De Commissie verzoekschriften verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken om onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

- gezien het verslag over de toepassing van het EU-Handvest van de grondrechten 2011 (COM(2012)169(definitief)),
- gezien het verslag van het Parlement over het EU-burgerschap 2010 – Het wegnemen van de belemmeringen voor de rechten van EU-burgers¹,
- overwegende dat bijna een derde van de verzoekschriften die het Parlement ontvangt, betrekking heeft op vermeende schendingen van grondrechten als bedoeld in het Handvest,

Algemeen

1. wijst er in dit verband nogmaals op dat de EU en haar instellingen overeenkomstig het Handvest en de artikelen 2, 6, 7 en 9 t/m 12 VEU de plicht en de verantwoordelijkheid hebben om de grondrechten, burgerlijke vrijheden en Europese normen en waarden, die voor alle Europese burgers in de EU onvervreemdbaar zijn, te eerbiedigen, waarborgen, beschermen en bevorderen, met name in gevallen waar deze rechten en vrijheden niet op doeltreffende en correcte wijze op nationaal niveau worden gewaarborgd; dringt erop aan dat artikel 51 van het Handvest niet gebruikt wordt om het belang van het Handvest en de toepassing ervan te beperken en benadrukt dat dit artikel niets afdoet aan de rol en de bevoegdheden van de EU-instellingen met betrekking tot de bescherming, verdediging en bevordering van fundamentele Europese waarden, zoals eerbiediging van de menselijke waardigheid en vrijheid en de beginselen van democratie, de rechtsstaat, goed bestuur, vrede, burgerschap, gelijkheid tussen mannen en vrouwen en non-discriminatie;
2. wijst erop dat het Parlement de plicht en de verantwoordelijkheid heeft om de belangen van Europese burgers en ingezetenen te verdedigen en bevorderen en dat deze band tussen het Parlement en de burgers tot uitdrukking komt in de verzoekschriftenprocedure van artikel 227 VWEU, op grond waarvan het Parlement gehouden is om waar passend en op basis van de feiten van het geval buitengerechtelijke oplossingen te zoeken voor de problemen van indieners van verzoekschriften, om zo de burgers te ondersteunen bij de uitoefening van hun fundamentele rechten en burgerlijke vrijheden en ervoor te zorgen dat de in het Handvest en de Verdragen vervatte waarden en beginselen binnen de Europese Unie en in alle lidstaten correct worden toegepast;
3. verzoekt de lidstaten hun verplichtingen na te komen en de grondrechten en burgerlijke vrijheden van hun burgers te beschermen en bepalingen die een beperking inhouden van de grondrechten van de burgers te wijzigen of te schrappen; dringt er bij de lidstaten op aan om de toezegging die zij in het kader van het Verdrag van Lissabon² hebben gedaan

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2012)0120.

² Artikel 6, lid 2, VEU.

en de daaruit voortvloeiende verplichting voor de EU om het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens te ratificeren, gestand te doen en zo de hiaten in de rechtsbescherming te dichten door de Europese burgers ten aanzien van de handelingen van de Unie dezelfde rechten toe te kennen als zij momenteel genieten ten opzichte van de lidstaten van de Unie; wijst in dit verband op het belang van duidelijke informatie over de werkingssfeer en toepasselijkheid van het Verdrag, respectievelijk het Handvest, om bij de burgers verwarring over de vraag tot wie zij zich bij vermeende schending van fundamentele rechten kunnen wenden, te voorkomen;

4. benadrukt de nauwe samenhang tussen de rechten die voortvloeien uit het EU-burgerschap en de rechten die zijn opgenomen in het Handvest van de grondrechten en die van toepassing zijn op alle personen op het grondgebied van de EU;

Specifieke kwesties

5. dringt er bij de Raad op aan om zijn toezegging met betrekking tot de grondrechten om het voorstel van de Commissie voor een richtlijn van de Raad betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht geslacht, godsdienst, cultuur, taal, opleiding, handicap, leeftijd of seksuele geaardheid van 2 juli 2008 met spoed te deblokken, gestand te doen; benadrukt in dit verband de rechten van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen, te weten kinderen, met name als het gaat om de bescherming van hun persoonlijke integriteit en bij grensoverschrijdende geschillen inzake ouderlijk gezag en omgangsrecht, personen met een beperking, ouderen en etnische minderheden;
6. dringt bij de lidstaten aan op effectieve tenuitvoerlegging van de richtlijn inzake gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming¹, alsmede van de wetgeving inzake de gelijke behandeling van vrouwen en mannen²;
7. betreurt discriminatie van minderheden aangezien de menselijke waardigheid onschendbaar is en roept de Raad op om de waarden van de Unie te verdedigen en doeltreffend en verantwoord op te treden tegen lidstaten die op dit gebied hun verdragsverplichtingen niet naleven;
8. vestigt de aandacht op het grote aantal verzoekschriften dat betrekking heeft op de beperking van de mediavrijheid en verzoekt de Commissie om het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) de opdracht te geven de wetgeving op dit terrein te controleren en bestuderen om te waarborgen dat er gemeenschappelijke normen voor mediapluralisme en -vrijheid worden toegepast, de stand van zaken op het gebied van democratie en mensenrechten in de lidstaten te volgen en over de resultaten verslag uit te brengen; verzoekt in verband hiermee om toekenning van voldoende middelen aan het FRA om deze taken te kunnen uitvoeren; is ingenomen met het initiatiefverslag van het Parlement over het vaststellen van normen voor de vrijheid van de media in de hele

¹ Richtlijn 2000/43/EG houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van personen ongeacht ras of etnische afstamming.

² Richtlijn 2004/113/EG houdende toepassing van het beginsel van gelijke behandeling van mannen en vrouwen bij de toegang tot en het aanbod van goederen en diensten; Richtlijn 2006/54/EG betreffende de toepassing van het beginsel van gelijke kansen en gelijke behandeling van mannen en vrouwen in arbeid en beroep.

EU, dat kan leiden tot een herziening van de EU-wetgeving op dit gebied en stelt voor het FRA en het Europees Instituut voor gendergelijkheid samen te voegen of een wettelijk kader te creëren voor nauwe samenwerking en coördinatie tussen deze twee agentschappen, teneinde op effectieve wijze de strijd aan te binden tegen schendingen van de door het Handvest van de grondrechten gewaarborgde rechten.

9. verzoekt de Commissie, gezien de regelmaat waarmee verzoekschriften over dit onderwerp worden ontvangen, er dringend voor te zorgen dat de lidstaten Richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer voor burgers omzetten en correct uitvoeren;
10. herinnert eraan dat overdraagbaarheid van socialezekerheidsuitkeringen, pensioenen en gezondheidszorg en erkenning van beroepskwalificaties en academische titels belangrijk zijn omdat zij het mogelijk maken dat burgers hun grondrechten en burgerlijke vrijheden ten volle kunnen uitoefenen, mede dankzij de voltooiing van de interne markt, maar wijst erop dat veel burgers nog steeds op problemen stuiten bij de uitoefening van deze rechten; verzoekt de Commissie en de lidstaten derhalve om ervoor te zorgen dat deze rechten correct worden nageleefd, gewaarborgd, toegepast en ontwikkeld;
11. benadrukt dat de rol van de Commissie als hoedster van de Verdragen niet alleen inhoudt dat zij ervoor zorgt dat wetgeving door de lidstaten wordt omgezet, maar ook betekent dat zij toeziet op de volledige en correcte toepassing van wetten, met name met het oog op de bescherming van de grondrechten van burgers; wijst op het rechtsvacuüm dat met betrekking tot de toegang van burgers tot rechtsmiddelen kan ontstaan wanneer lidstaten EU-wetgeving die rechtstreeks betrekking op hen heeft niet of te laat omzetten;
12. stelt voor in het jaarverslag van de Commissie over de mensenrechten een evaluatie op te nemen van de situatie in de lidstaten; stelt voor dat het Parlement jaarlijks een conferentie houdt, gezamenlijk te organiseren door de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie verzoekschriften, waaraan het maatschappelijk middenveld en andere belanghebbenden op dit gebied deelnemen;
13. verwelkomt het beleid van de Commissie dat erop gericht is burgers concrete informatie te verstrekken over hun rechten en over de rechtsmiddelen die openstaan in geval van schending van fundamentele rechten, maar merkt daarbij op dat een betere samenhang tussen en coördinatie van de activiteiten en de presentatie van de verschillende communicatie-instrumenten van de Commissie belangrijk is om deze informatie toegankelijker te maken voor de burgers; onderstreept tevens het feit dat dit de Commissie niet ontheft van haar institutionele verplichting om klachten van burgers in verband met mogelijke schendingen van grondrechten te onderzoeken, niet alleen als het daarbij gaat om de toepassing van de EU-wetgeving door de EU en de lidstaten, maar ook in situaties waarin een lidstaat stelselmatig verzuimt om de grondrechten te beschermen; verzoekt de Commissie om haar rol als beschermster van de Europese rechtsorde op basis van democratie en grondrechten te vervullen en dergelijke situaties onder de aandacht van de desbetreffende lidstaten te brengen; is van oordeel dat het Europees Parlement, dat een veel breder politiek werkterrein heeft, aan alle EU-burgers en -ingezetenen duidelijk moet maken welke maatregelen het neemt om hun grondrechten te waarborgen en te beschermen;

14. verzoekt de Commissie om zich opnieuw te buigen over de verordening tot vaststelling van het FRA teneinde het mandaat en de bevoegdheden evenals de onafhankelijkheid van het Bureau te versterken.

UITSLAG VAN DE EINDSTEMMING IN DE COMMISSIE

Datum goedkeuring	12.7.2012
Uitslag eindstemming	+ : 21 - : 0 0 : 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margrete Auken, Victor Boștinăru, Philippe Boulland, Giles Chichester, Nikolaos Chountis, Iliana Malinova Iotova, Carlos José Iturgaiz Angulo, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Axel Voss
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervanger(s) (art. 187, lid 2)	Ioan Enciu, Petru Constantin Luhan, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Franck Proust, Renate Sommer, Hermann Winkler